

De impact van AI op het mbo- onderwijs

Kansen, risico's en realiteit

Colofon

Titel: De impact van AI op het mbo-onderwijs

Auteur: Annemarie Groot en Myrthe Simons

Versie: 0.1

Datum: augustus 2026

Project: Digitale transformatie

Classificatie: **Openbaar**

Stichting CINOP realiseert oplossingen voor complexe vraagstukken in onderwijs en arbeidsmarkt. Oplossingen met impact. Wij zetten ons in voor een optimale deelname van iedereen aan de samenleving, vandaag en morgen. We professionaliseren en flexibiliseren leerprocessen, samen met onze partners in onderwijs, overheid en bedrijfsleven. We zijn gespecialiseerd in vraagstukken rondom flexibel onderwijs, professionalisering in het beroepsonderwijs en arbeidsmarktleren: een leven lang ontwikkelen. Ook internationaal zijn we actief: samen met onze partners dragen we bij aan mobiliteit, Europese leermogelijkheden en onderwijsprojecten voor capaciteitsontwikkeling in Europa, Afrika, Azië en Latijns-Amerika.

CINOP B.V.
Postbus 1585
5200 BP 's-Hertogenbosch
Tel: 073-6800800

www.cinop.nl

© CINOP B.V. 2026

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Waarom AI het mbo voor fundamentele keuzes stelt	1
Wat verstaan we onder AI?	2
AI geletterdheid: waar staan studenten en docenten nu?	2
AI verandert het werkveld – en daarmee het mbo	3
Kansen en risico's: de impact van AI op instellingen, docenten en studenten.....	4
Instellingsniveau.....	4
Docentniveau.....	5
Studentniveau	5
Wat vraagt dit van het mbo?.....	6
1. Een duidelijke visie op goed onderwijs in een tijdperk van AI	6
2. AI-geletterdheid als onderdeel van beroepsvorming	6
3. Professionalisering van docenten en teams	7
4. Samenhang tussen onderwijs, beleid, ICT en organisatieontwikkeling	7
5. Actieve bewaking van publieke waarden.....	7
Van technologievraagstuk naar ontwikkelvraagstuk.....	7
Van ambitie naar uitvoering	8

Waarom AI het mbo voor fundamentele keuzes stelt

Kan ik mijn huidige examens nog wel gebruiken in het komende schooljaar? Hoe weet ik zeker dat mijn studenten zelf hun opdrachten gemaakt hebben? Leren studenten nog wel de vaardigheden die zij nodig hebben? Hoe kan ik als docent AI inzetten in mijn klas? Hoe zorgen we als school voor goed beleid over wat kan en mag met AI? Zomaar wat vragen van mbo-docenten. In dit document gaan we in op de impact van AI op het mbo-onderwijs en wat dat concreet vraagt aan acties.

Door de opkomst van generatieve AI, zoals ChatGPT, Microsoft Copilot, Gemini, Claude en andere toepassingen, is het mbo-onderwijs en het werk waarvoor mbo-studenten worden opgeleid ingrijpend veranderd. Maar de echte verandering zit niet in de technologie zelf. De echte verandering zit in wat AI zichtbaar maakt over onderwijs.

AI legt namelijk bloot welke keuzes jarenlang impliciet bleven: wat verstaan we onder leren? Hoe beoordelen we kwaliteit? Welke ruimte krijgt de docent? Wanneer vertrouwen we systemen en wanneer menselijk oordeel? Daarmee is AI niet alleen een nieuwe tool, maar een stresstest voor het onderwijssysteem. Diverse recente analyses binnen het Nederlandse onderwijs wijzen erop dat AI niet alleen het primaire proces raakt, maar ook vragen oproept over sturing, publieke waarden en de rol van professionals.

AI stelt het mbo daarmee zowel voor een technologische opgave, maar vooral ook voor een onderwijskundige opgave. De discussie gaat uiteindelijk niet over de vraag welke tools beschikbaar zijn, maar over de vraag welke kennis, vaardigheden en professionele houding studenten en docenten nodig hebben in een wereld waarin AI steeds vanzelfsprekender aanwezig is. Juist daarom raakt AI aan de kern van het onderwijs.

Dit whitepaper is bedoeld voor alle professionals die betrokken zijn bij het mbo-onderwijs. We zien onzekerheid bij mbo-instellingen over wat kan en mag op het gebied van AI in het onderwijs. We zien ook hoe die onzekerheid leidt tot keuzes in beleid over onderwijs en examinering. Vanuit CINOP willen we mbo-professionals gefundeerde keuzes laten maken hoe de mogelijkheden van AI benut kunnen worden, zodat studenten optimaal voorbereid zijn op vervolgonderwijs, werk en maatschappelijke participatie. In dit whitepaper bespreken we hoe we in het mbo meer kunnen bereiken door AI niet als bedreiging te zien, maar als een kans voor mbo-studenten, docenten en instellingen. In onze visie zijn drie stappen noodzakelijk:

- 1 MBO-instellingen hebben baat bij een heldere visie op goed mbo-onderwijs met AI. Technologie volgt het onderwijsdoel, niet andersom.
- 2 Deskundigheidsbevordering van examencommissies en docenten op het gebied van didactiek, toetsing en verantwoord gebruik
- 3 Onderzoek en begeleiding bij het inzetten van interventies om AI-geletterdheid te vergroten.

We zetten eerst kort uiteen wat al bekend is uit onderzoek en uit de praktijk over AI-geletterdheid in het mbo en op welke manier een andere aanpak, met meer aandacht voor de kansen van AI – ook meer op kan leveren. Het doel van dit whitepaper is om het gesprek over AI in het mbo-onderwijs op gang te brengen.

Wat verstaan we onder AI?

Met AI bedoelen wij systemen die taken uitvoeren waarvoor normaal gesproken menselijke intelligentie nodig is. Denk aan herkennen, voorspellen, analyseren, adviseren of genereren.

Binnen dit whitepaper richten we ons in het bijzonder op generatieve AI: toepassingen die op basis van grote hoeveelheden data nieuwe tekst, afbeeldingen, code, audio of analyses kunnen maken.

AI is daarbij nooit volledig neutraal. In elk systeem liggen keuzes besloten over welke data zijn gebruikt, welke antwoorden waarschijnlijk worden geacht en welke normen impliciet worden gevolgd. Daarom vraagt AI altijd om menselijke sturing, kritisch gebruik en professionele afweging.

De invoering van AI in onderwijsinstellingen is daarmee altijd ook een waardenvraagstuk: welke kwaliteit vinden we belangrijk, welke risico's accepteren we en hoeveel professionele ruimte behouden docenten en teams?

AI geletterdheid: waar staan studenten en docenten nu?

Uit recent onderzoek onder volwassenen in Nederland komt naar voren dat 18,7% van de Nederlandse volwassenen tussen 16-65 jaar moeite hebben met digitale vaardigheden¹. Dat komt neer op ongeveer twee miljoen volwassenen. Het gaat dan specifiek om het kunnen toepassen van digitale technologie in betekenisvolle situaties. AI maakt het vraagstuk van digitale vaardigheden van Nederlandse volwassenen nog urgenter. Veel mensen gebruiken AI-toepassingen al, maar weten beperkt hoe deze systemen werken, welke fouten ze kunnen maken of welke risico's bestaan rond privacy, bias en desinformatie.²

Er is dus een belangrijke noodzaak om studenten in het mbo en ook volwassenen die al aan het werk zijn beter toe te rusten op het gebruiken van digitale technologie. Een tweede vraag is dan ook in hoeverre docenten beschikken over de noodzakelijke competenties om hun studenten voldoende voor te bereiden. Uit de monitor digitalisering onderwijs³ komt naar voren dat in het po en vo een meerderheid van de leraren geen AI gebruikt voor de voorbereiding of uitvoering van hun lessen. Docenten schatten hun eigen vaardigheden om te werken met AI laag in. Uit de monitor Leren en lesgeven met ICT die in 2025 is afgenomen in het mbo komt naar voren dat AI al wel een plek heeft verworven in het mbo-onderwijs: 60% van de docenten geeft al wel eens les

¹ Buisman, M., Bollen, I., Jacobs, B., Huijts, T., Cornelisse, R., Van Guilik, N., Elshof, D., & Van Griensven, L. (2024). PIAAC 2023: Kernvaardigheden van volwassenen. Resultaten van de Nederlandse survey 2023. [pdf](#)

² de Vries, D. A., Piotrowski, J. T., & de Vreese, C. H. (2024). Eindrapport onderzoek digitale competenties (DIGCOM). Amsterdam School of Communication Research, University of Amsterdam [file](#) - De DigIQ is in het DIGCOM project gebruikt, om de digitale competenties van de Nederlandse bevolking in kaart te brengen. Op basis van de gegevens van 5084 Nederlanders tussen de 10 en de 94 jaar

³ [Landelijke rapportage Monitor Digitalisering Onderwijs 2025 - Onderzoeksrapportage digitalisering in het funderend onderwijs 2025](#)

met of over AI⁴. Toch geeft een grote groep docenten (72%) aan zich niet competent te voelen om AI in te zetten.

De uitdaging voor het mbo is daarmee niet langer óf AI een plek krijgt in het onderwijs. Die ontwikkeling is al gaande. De uitdaging is hoe instellingen ervoor zorgen dat docenten en teams voldoende toegerust zijn om studenten hierin te begeleiden. AI-geletterdheid is daarmee niet alleen een competentievraagstuk voor studenten, maar ook een professionaliseringsvraagstuk voor onderwijsorganisaties.

AI verandert het werkveld – en daarmee het mbo

De opkomst van generatieve AI heeft het onderwijslandschap en het toekomstige werkveld van mbo-studenten fundamenteel veranderd.⁵ Dergelijke tools zijn breed beschikbaar en worden veel door studenten gebruikt. Daarnaast worden AI-toepassingen steeds vaker onderdeel van dagelijkse werkprocessen.⁶ Denk aan zorgmedewerkers die AI inzetten voor verslaglegging, technici die werken met voorspellend onderhoud, logistieke medewerkers die planningen optimaliseren of administratieve professionals die AI gebruiken voor klantcontact en rapportages. Ook in creatieve beroepen wordt AI steeds vaker gebruikt voor ontwerp, contentcreatie en marketing.

De snelheid waarmee dit gebeurt is uitzonderlijk. Waar eerdere digitaliseringsgolven vaak jaren nodig hadden, worden AI-functionaliteiten nu in korte tijd standaard onderdeel van bestaande software en werkprocessen.

AI biedt kansen in een arbeidsmarkt die onder druk staat. Structurele personeelstekorten, toenemende complexiteit van werk en de noodzaak van een leven lang ontwikkelen vergroten het belang van innovatie. Slimme inzet van technologie kan bijdragen aan productiviteit en duurzame inzetbaarheid, mits mensen beschikken over de vaardigheden om technologie kritisch en effectief te gebruiken.

Volgens het Future of Jobs Report 2025 van het World Economic Forum zal naar verwachting 39% van de huidige vaardigheden van werknemers tussen 2025 en 2030 veranderen of verouderen. Tegelijkertijd zal 59% van de beroepsbevolking moeten worden bij- of omgeschoold, terwijl ongeveer 11% van de werknemers het risico loopt deze noodzakelijke scholing niet te ontvangen, waardoor hun arbeidsmarktperspectief verslechtert.⁷ Deze ontwikkelingen onderstrepen dat investeren in nieuwe kennis en vaardigheden geen keuze meer is, maar een voorwaarde om duurzaam inzetbaar te blijven.

Voor het mbo is dit bijzonder relevant. De sector leidt professionals op voor beroepen waarin technologie direct invloed heeft op kwaliteit, veiligheid, klantcontact en besluitvorming. Deze ontwikkelingen vragen van mbo-instellingen meer dan het toevoegen van nieuwe technologie

⁴ iXplore #01 - AI in het mbo-onderwijs

⁵ L. Koenders, "Wat is de invloed van AI op het leren van studenten?" Accessed: Oct. 27, 2025. [Online]. Available: <https://www.uu.nl/onderwijs/onderwijsadvies-training/kennisdossiers/themadossier-generatieve-ai-in-het-onderwijs/wat-is-de-invloed-van-ai-op-het-leren-van-studenten>; J. Roe, L. Furze, and M. Perkins, "Digital plastic: a metaphorical framework for Critical AI Literacy in the multiliteracies era," *Pedagogies*, vol. 00, no. 00, pp. 1–15, 2025, doi: 10.1080/1554480X.2025.2557491

⁶ F. Kockelkoren, "MBO-studenten ontwerpen hun digitale zorgtoekomst." Accessed: Oct. 27, 2025. [Online]. Available: <https://www.icthealth.nl/nieuws/mbo-studenten-ontwerpen-hun-digitale-zorgtoekomst>; M. Renkema, E. Van den Boom-Muilenburg, I. Friso-van den Bos, H. Theelen, I. Wopereis, and K. Schildkamp, "AI-GO! Een Raamwerk voor AI-Geletterdheid in het Onderwijs (AI-GO Raamwerk)," Utrecht, 2025.

⁷ World Economic Forum (2025). *Future of Jobs Report 2025*. World Economic Forum.

aan bestaande curricula. Ze vragen om expliciete keuzes over wat studenten moeten leren, welke vaardigheden essentieel blijven en hoe menselijk vakmanschap zich verhoudt tot technologische ondersteuning. Daarmee wordt AI niet alleen een innovatievraagstuk, maar ook een vraagstuk van onderwijsvisie.

Dat vraagt om afgestudeerden die niet alleen met AI kunnen werken, maar ook weten wanneer zij daarvan moeten afwijken. Studenten moeten daarom niet alleen kennis hebben om te kunnen gaan met nieuwe technologieën, maar ook voorbereid worden op het interpreteren en gebruiken van digitale technologie en data in beroepssituaties.⁸ vraagt om meer dan technische vaardigheden. Studenten moeten leren wanneer zij AI kunnen vertrouwen, hoe zij output controleren, hoe zij privacy beschermen en hoe zij professioneel verantwoordelijk blijven voor beslissingen waarin technologie een rol speelt. Ook Europese regelgeving rondom AI benadrukt inmiddels het belang van AI-geletterdheid en verantwoord gebruik binnen organisaties. De EU AI Act (Verordening (EU) 2024/1689), die per 2 februari 2025 gedeeltelijk van kracht is, verplicht organisaties die met AI werken om te zorgen voor voldoende AI-geletterdheid bij medewerkers (artikel 4). Voor mbo-instellingen is dit direct relevant: zij vallen zowel als gebruiker van AI-systemen onder deze verplichting, als in hun rol om studenten voor te bereiden op een arbeidsmarkt waar diezelfde wetgeving geldt.

Het hoge percentage mbo-docenten dat aangeeft zich niet competent te voelen om AI in te zetten⁹, roept zorgen op over de kwaliteit van het onderwijs in AI-geletterdheid in het mbo. Niet iedere docent hoeft AI-expert te zijn, maar iedere docent moet wel in staat zijn om studenten te begeleiden, grenzen te stellen en didactisch verantwoorde keuzes te maken.

Dat vraagt om professionalisering die verder gaat dan toolkennis alleen. Nodig zijn ook inzichten in didactiek, toetsing, ethiek en de impact van technologie op professioneel handelen. Steeds vaker wordt daarom gepleit voor integrale professionalisering waarin technologie, onderwijskwaliteit en pedagogisch handelen samenkomen.

Kansen en risico's: de impact van AI op instellingen, docenten en studenten

De inzet van AI biedt kansen voor mbo-instellingen, docenten en studenten. Tegelijkertijd brengt AI nieuwe vraagstukken met zich mee rond onderwijskwaliteit, professionele verantwoordelijkheid en kansengelijkheid. De effecten van AI worden daarbij niet alleen bepaald door de technologie zelf, maar vooral door de keuzes die onderwijsinstellingen maken over de inzet ervan.

Instellingsniveau

Voor mbo-instellingen biedt AI kansen om onderwijs en organisatie beter aan te laten sluiten op een snel veranderende arbeidsmarkt. AI kan bijdragen aan innovatie, flexibilisering van onderwijs, efficiëntere werkprocessen en betere ondersteuning van studenten en medewerkers.

⁸ A. Bakker, C. Hoyles, P. Kent, and R. Noss, "Improving work processes by making the invisible visible," *Journal of Education and Work*, vol. 19, no. 4, pp. 343–361, 2006, doi: 10.1080/13639080600867133.

⁹ [iXplore #01 - AI in het mbo-onderwijs](#)

Daarnaast kan AI helpen om onderwijs sneller aan te passen aan ontwikkelingen in beroepen en sectoren.

Tegelijkertijd brengt AI risico's met zich mee. Het gebruik van AI is de afgelopen jaren sterk toegenomen en wordt steeds vaker geïntegreerd in bestaande software en werkprocessen. Daardoor dreigt AI een vanzelfsprekend onderdeel van de organisatie te worden zonder dat hierover expliciete keuzes zijn gemaakt. Wanneer instellingen geen duidelijke visie ontwikkelen, worden keuzes impliciet bepaald door leveranciers, marktontwikkelingen of individuele experimenten.

Op dit moment ontbreekt het bij veel mbo-instellingen nog aan structureel beleid om AI duurzaam te integreren in onderwijs en organisatie. Het hoge tempo van ontwikkelingen leidt bovendien tot onzekerheid over beleidskeuzes. In de praktijk zien we dat instellingen daardoor soms terughoudend zijn in de inzet van AI uit angst om verkeerde keuzes te maken. Juist daarom is het belangrijk dat instellingen zelf richting geven aan de inzet van AI en daarbij publieke waarden, onderwijskwaliteit en aansluiting op de arbeidsmarkt centraal stellen.

Docentniveau

Voor mbo-professionals biedt AI tal van mogelijkheden. AI kan ondersteuning bieden bij lesvoorbereiding, differentiatie, feedback, administratieve taken en het ontwikkelen van leermaterialen. Ook ontstaan nieuwe mogelijkheden om praktijksituaties realistisch te simuleren en studenten te begeleiden in zelfstandig leren. Hierdoor kan meer ruimte ontstaan voor persoonlijke begeleiding en pedagogische ondersteuning.

Tegenover deze kansen staan ook risico's. Een grote groep docenten geeft aan zich nog onvoldoende competent te voelen om AI bewust en verantwoord in te zetten. Hierdoor bestaat het risico dat AI-gebruik door studenten onvoldoende wordt herkend of begeleid. Daarnaast ontstaan vragen over toetsing, examinering, betrouwbaarheid van AI-output en de rol van de docent in het leerproces.

Veel initiatieven ontstaan momenteel vanuit individuele docenten of enthousiaste teams. Dat leidt tot waardevolle experimenten, maar ook tot verschillen tussen opleidingen en onzekerheid over kwaliteit en verantwoord gebruik. De kwaliteit van AI-integratie wordt uiteindelijk bepaald door de deskundigheid van docenten en teams. Professionalisering op het gebied van didactiek, toetsing, AI-geletterdheid en ethische vraagstukken is daarom essentieel.

Studentniveau

Voor studenten biedt AI kansen om op nieuwe manieren te leren. AI kan ondersteuning bieden bij het oefenen van vaardigheden, het ontvangen van feedback, het verwerken van informatie en het ontwikkelen van zelfregulerende vaardigheden. Daarnaast zullen studenten in vrijwel alle beroepen te maken krijgen met AI-toepassingen. Het onderwijs kan hen daarom voorbereiden op een arbeidsmarkt waarin samenwerking tussen mens en technologie steeds gebruikelijker wordt.

Tegelijkertijd zijn er risico's. Wanneer begeleiding ontbreekt of sterk verschilt tussen opleidingen, ontstaat kansenongelijkheid. Sommige studenten leren verantwoord omgaan met AI en ontwikkelen belangrijke vaardigheden voor hun toekomstige beroep, terwijl anderen deze ondersteuning nauwelijks krijgen. Daarnaast bestaat het risico dat studenten AI gebruiken

zonder voldoende kritisch inzicht in de beperkingen, fouten en maatschappelijke gevolgen van deze technologie.

Onderzoek laat zien dat juist mensen die al beschikken over sterke digitale vaardigheden vaak het meeste profiteren van nieuwe technologie. Zonder gerichte begeleiding kan AI bestaande verschillen tussen studenten vergroten in plaats van verkleinen. Juist daarom vraagt AI-geletterdheid om structurele aandacht binnen het curriculum.

Wat betekent dit voor het mbo?

De kansen en risico's van AI laten zien dat succesvolle inzet van AI niet in de eerste plaats afhankelijk is van technologie, maar van de manier waarop instellingen hier richting aan geven. Een heldere visie, goed toegeruste professionals en een organisatie die AI duurzaam weet te verankeren zijn bepalend voor de bijdrage die AI kan leveren aan onderwijskwaliteit, vakmanschap en kansengelijkheid.

Wat vraagt dit van het mbo?

De discussie over AI in het mbo wordt vaak gevoerd als een technologievraagstuk. Welke tools zijn toegestaan? Welke risico's zijn er? Welke toepassingen werken wel of niet?

Volgens CINOP raakt AI echter een veel fundamentele vraag. Niet de technologie zelf staat centraal, maar de vraag wat goed onderwijs is in een samenleving en arbeidsmarkt waarin AI steeds vanzelfsprekender aanwezig is.

AI verandert niet alleen hoe studenten leren en werken. AI maakt zichtbaar welke keuzes onderwijsinstellingen maken over kwaliteit, vakmanschap, professionele ruimte en kansengelijkheid. Daarmee is AI geen los innovatieproject, maar onderdeel van een bredere digitale transformatie.

De grootste uitdaging voor het mbo is daarom niet het implementeren van nieuwe technologie. De uitdaging is om zelf richting te geven aan de manier waarop technologie wordt ingezet ten dienste van goed onderwijs.

Dat vraagt om bewuste keuzes op vijf samenhangende terreinen.

1. Een duidelijke visie op goed onderwijs in een tijdperk van AI

Instellingen die AI succesvol inzetten, beginnen niet bij technologie maar bij hun onderwijsvisie. Welke kennis, vaardigheden en professionele houding willen we ontwikkelen? Welke rol speelt menselijke begeleiding? Wat verstaan we onder kwaliteit en vakmanschap?

Pas wanneer deze vragen beantwoord zijn, ontstaat een kader waarbinnen technologische keuzes betekenis krijgen.

2. AI-geletterdheid als onderdeel van beroepsvorming

AI-geletterdheid is meer dan het leren gebruiken van tools. Studenten moeten begrijpen hoe AI-systemen functioneren, welke beperkingen zij hebben en welke verantwoordelijkheden blijven liggen bij de professional.

In vrijwel alle beroepscontexten zullen afgestudeerden samenwerken met AI-systemen. Het mbo heeft daarom de opdracht studenten niet alleen voor te bereiden op het gebruik van technologie, maar ook op het kritisch beoordelen, controleren en verantwoord toepassen ervan.

3. Professionalisering van docenten en teams

De vraag is niet of iedere docent AI-expert moet worden. De vraag is of iedere docent voldoende toegerust is om studenten te begeleiden in een wereld waarin AI een rol speelt.

Onderzoek laat zien dat juist docenten die al met AI werken, de grootste behoefte hebben aan verdere professionalisering. Tegelijkertijd is er een groep die nog weinig ervaring heeft met AI en zich minder aangesproken voelt door professionaliseringsaanbod. Dat vraagt om een aanpak die recht doet aan verschillen in startniveau, ervaring en behoefte.

Professionalisering moet daarom niet alleen gaan over technologie, maar ook over didactiek, toetsing, ethische vraagstukken en de veranderende beroepspraktijk.

4. Samenhang tussen onderwijs, beleid, ICT en organisatieontwikkeling

AI raakt vrijwel alle onderdelen van een onderwijsinstelling. Het gaat over curriculumontwikkeling, examinering, kwaliteitszorg, informatievoorziening, privacy, professionalisering en innovatie.

Wanneer deze vraagstukken los van elkaar worden georganiseerd, ontstaat versnippering.

Duurzame integratie vraagt juist om samenhang tussen onderwijsprofessionals, beleidsmakers, ICT-specialisten en bestuurders.

Digitale transformatie is daarmee geen project van één afdeling, maar een gezamenlijke ontwikkelopgave voor de gehele organisatie.

5. Actieve bewaking van publieke waarden

De inzet van AI is nooit waardenvrij. Keuzes over technologie hebben gevolgen voor toegankelijkheid, autonomie, privacy, transparantie en kansengelijkheid.

Juist daarom heeft het mbo een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. Studenten moeten niet alleen leren omgaan met technologie, maar ook leren welke waarden een rol spelen bij verantwoord gebruik.

Voor CINOP vormen publieke waarden geen randvoorwaarde achteraf, maar een uitgangspunt bij iedere keuze rondom digitalisering en AI.

Van technologievraagstuk naar ontwikkelvraagstuk

Succesvolle integratie van AI vraagt uiteindelijk niet om méér technologie, maar om betere keuzes. Keuzes die bijdragen aan onderwijskwaliteit, vakmanschap en gelijke kansen.

Vanuit CINOP zien wij AI daarom niet als doel op zich, maar als aanleiding om opnieuw na te denken over de inrichting van onderwijs en de voorbereiding van studenten op hun toekomst.

AI vraagt niet om meer technologie in het mbo. AI vraagt om betere keuzes over wat goed onderwijs is.

Van ambitie naar uitvoering

Vanuit CINOP ondersteunen wij daarom de sector bij de digitale transformatie. We doen dat door:

1. Begeleiding van mbo-instellingen bij het ontwikkelen van duurzaam beleid.
MBO-instellingen hebben baat bij een heldere visie op goed mbo-onderwijs met AI. Technologie volgt het onderwijsdoel, niet andersom.

Bijvoorbeeld door:

- Het ontwikkelen van visie en strategie op AI en digitalisering;
- Begeleiding bij curriculumvernieuwing en AI-geletterdheid;
- Ondersteuning bij governance en organisatievraagstukken;
- Begeleiding bij duurzame implementatie en borging.

2. Deskundigheidsbevordering van examencommissies en docenten op het gebied van didactiek, toetsing en verantwoord gebruik

Bijvoorbeeld door:

- Het begeleiden en professionaliseren van examencommissies door het ontwikkelen van visie en strategie op AI en examinering en professionalisering op gebied van fraude, toegestaan AI-gebruik en validiteit en betrouwbaarheid met examinering.
- Het begeleiden van docenten op het gebied van curriculumvernieuwing en didactiek en AI-toepassingen in de les, bijvoorbeeld over AI in de taal- of rekenles of AI in beroepsspecifieke vakken.
- Het begeleiden van opleidingsteams rondom curriculumvernieuwing en AI-geletterdheid

3. Onderzoek en begeleiding bij het inzetten van interventies om AI-geletterdheid te vergroten.

We kijken daarbij niet primair naar technologie, maar naar de ontwikkelopgave die daarachter ligt. De centrale vraag is niet welke tool we kiezen, maar hoe AI kan bijdragen aan goed onderwijs, sterk vakmanschap en publieke waarden zoals kansengelijkheid, autonomie en menselijke maat. Daarmee sluiten we aan bij bredere landelijke ontwikkelingen, maar leggen we expliciet de nadruk op duurzame verandering in praktijk, teams en organisatie.

Samen zorgen we ervoor dat AI niet leidt tot versnippering of onzekerheid, maar bijdraagt aan toekomstbestendig onderwijs, sterke professionals en goed voorbereide studenten. De toekomst van het mbo wordt niet bepaald door de beschikbaarheid van AI. Zij wordt bepaald door de keuzes die instellingen maken over hoe AI bijdraagt aan goed onderwijs, sterk vakmanschap en publieke waarden.

Want de vraag is niet of AI het mbo verandert. De vraag is of het mbo zelf richting geeft aan die verandering.